

Abonamente

Incep la 1 și 15 ale fiecărei luni
și se plătesc înainte:

Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Șase luni 15 " " " 25 "
Trei luni 8 " " " 13 "

Numărul 10 bani

In străinătate 15 bani

Redacția

PASAGIUL BĂNCII NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANU

Administrația

PASAGIUL BĂNCII NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

NOUA TACTICA STURDZISTA

Șase pagini
la fie-care edițieEnergie,
nu ilegalitate

Am fost cel d'întîi care am aplaudat pe cei doi prefecți din Tulcea și Constanța, cînd au plecat la posturile lor cu ferma hotărîre de a îndrepta starea ticăloasă a Dobrogei. Ne-am permis însă să le dăm sfaturi în această privință și le-am atras atențiunea să nu confunde *energia* cu *ilegalitatea*.

Din nefericire, constatăm cu părere de rău că prefectul de Tulcea, D. Nenișescu, din prima zi a făcut această confuziune, grație căreia D-sa a transformat județul său într-o gubernie rușească, exasperînd pe cei mai pacnici și mai bine-voitori dintre cetățenii dobrogeni.

Prima ilegalitate a fost o călcare de lege... patriotică. Comuna Tulcea sau guvernul fiind în proces cu un Bulgar, relativ la proprietatea unei mori, D. Nenișescu s'a substituit autorității judiciare, a pus mina pe moară, a dărîmat-o într-o noapte și a inaugurat apoi pe acel loc monumentul într-o amintire anecdotică Dobrogei. Această probă de *energie*, noi am semnalat-o ca un simptom îngrijitor și azi constatăm, că *energia* D-lui Nenișescu crește pe zi ce merge, și crește așa de puternic că probabil Tulcenii regretă timpurile satrapiei lui Paul Stătescu, care prindea pe oameni pe strade și îi bărbiera cu de-a sila.

Energia această face pe filobulgar și pe filo-ruși să cîștige și mai mult teren. În adevăr, ori-ce samavolnicie în Dobrogea va fi și este exploatată, în contra României și a autorităților noastre.

Iată acum o a doua ispravă.

Partidul socialist are ramificațiune și în Dobrogea și prefectul Nenișescu a crezut de cuviință să asimileze pe socialiști cu Bulgarii și a oprit o intrinire publică în acel oraș. Mai mult încă, ni se telegrafiază din Tulcea, că unul din membrii partidului, după o altă întrunire ținută fără autorizația poliției, a fost arestat.

Expunem faptele ast-fel cum s'au întîmplat și ne întrebăm cu îngrijire: pînă unde va merge *energia* D-lui prefect? Ea a ajuns deja în stadiul care pe limba românească se numește *prostitie*. Fără a scuza, noi cel puțin ne explicăm fapta ilegală, cînd e dictată de o imperioasă necesitate, de așa zisele *rațiuni de stat*. Cînd însă calce legea, fără nici-un motiv serios, cînd te încerci să te lupți în potruiva unui dușman închipuit, aceasta dovedește pur și simplu, că pe lângă faptul de arbitraritate, adăog și o doză mare de *prostitie*. În adevăr, care este interesul administrației dobrogene ca să pună bețe în roate propagandei socialiste? În prima linie, socializmul român este antirus și ca atare de aceeași opinione cu administrația D-lui Nenișescu. În cazul de care vorbim, s'a potrivit cu guvernul și cu partidul socialist să fie de aceeași opinione și să aibă același interes. În a doua ordine de idei, prefectul din Tulcea n'ar fi trebuit să fie străin celor ce se petrec în țara românească; el ar fi trebuit să știe, că aceia cari

faceau întrunirea de la Tulcea, fac parte dintr'un partid, care are tocmai marele defect, de a fi prea legalist. Pe cînd toate partidele își bat joc de legi și Constituție, pe cînd legea este făcută pentru a fi aplicată numai cînd nu jenează pe puternicii zilei, pe cînd toate reformele s'au făcut în țara românească, trecînd pe de-așupra unei legi pe care nimeni n'o respectă, partidul socialist s'a osîndit singur la inacțiune, închizîndu-se în această formulă strîmtă: *«calea legală»*.

Nu este însă aici locul să discutăm aceste lucruri. E suficient că D. Nenișescu trebuia să știe că are a face cu niște oameni cari luptă ca și D-sa în potruiva influenței ruso-bulgare din Dobrogea și cari nu visau, ținînd la Tulcea o întrunire, să facă o faptă revoluționară. Așa fiind, ce înseamnă arestarea unuia din oratori, și cum poate fi numită fapta dăre în judecată a acelora cari fac propagandă socialistă la Tulcea? Nu găsim alt calificativ de cît acela de *prostitie* și încă de *prostitie neiertată*. Procedînd în acest chip, D-sa va avea în potruiva în prima linie, partidul socialist, care pînă acum n'avea de ce să-l combată, și va avea în contra-i întreaga presă democratică care nu poate tolera ca *energia* D-lui prefect de la Tulcea să meargă pînă la acte de arbitraritate de asemenea natură.

Const. Mille

SATIRA ZILEI

Papagalul lui Nicoreanu

Drapelul ne aduce știrea că doctorul Nicoreanu-Specific are un papagal, și că această pasăre maeștră are același nume ca și directorul ziarului aurelianistilor.

Coco, de altmintealea o a și stăpînului său, este în potruiva gazetarilor și repertoriul ziarului moderat a avut neșansa ca să audă că-i gazetar și ca atare e *obranic*.

Știrea Drapelului a cauzat moartea lui Coco, Coco papagalul, nu Coco-Dumitrescu. Eri Duminecu, nu știu cine s'a apucat de a da altă lecție papagalului și Luni dimineață, cînd *Specificul* voia să mai audă ocea la adresa ziaristilor, pasărea a început să gîslușiască:

— Nicoreanu! Nicoreanu Specific Asasin. Doctorul, care are atîtea omoruri pe conștiință, vîzîndu-se acuzat chiar de propriul său papagal, i-a dat și lui un specific, care l'a trimis pe ocea-altă lume ca să tipe acolo:

Ni-co-re-a-nu! Ni-co-re-a-nu! Spe-ci-fic! A-sa-sin!

Periplizon.

Desider Bănffy

Actualul ministru-președinte al Ungariei, baronul Desider Bănffy, s'a născut la Cluj, în anul 1843, ca fiu al unui prefect. A studiat la Lipsa și Berlin, și, după ce a călătorit mai mult timp, a intrat în țara politică, înrolîndu-se în partidul liberal maghiar. A ocupat mai multe funcțiuni administrative și a fost ales în mai multe rînduri deputat. La 1894, cînd ministru Wekerle, Bănffy fu însărcinat cu formarea noului ministru, care la 21 Decembrie 1894 a și intrat în funcțiune.

Situația cabinetului Bănffy este actualmente foarte nesigură. De o cîndă, viața lui Wilhelm în Ungaria l'a ferit de o cădere compromițătoare, care devine aproape inevitabilă.

Far.

Rușinea magistraturei!

La Tulcea există un fel de magistrat — substitut de procuror, care răspunde la turcescul nume de Hassan. El bine, acest efendi se crede încă pe timpul Turcilor și nu știe nenorocitul că un substitut de procuror nu depinde de prefect, ci numai de conștiința sa și de ministerul de justiție.

Acest caraghios Hassan s'a apucat să dea în judecată pe niște oratori cari vorbeau la o întrunire socialistă, și a arestat Duminecu pe avocatul Atanasiu din Galați, sub învinuirea de a propovădui „idei subversive”.

Hassanul nostru, nici nu și poate da seama de rostul cuvintelor și articolelor din cod. El interpretează legea cu un simplu epistat de seție. Ce-o să ridă publicul și judecătorii cînd înaintea tribunalului Hassanul va fi nevoit să și susțină rechizițiile!

Un asemenea om e rușinea magistraturii. A ascultat de poruncile prefectului, s'a asociat la o călcare de lege și la un abuz de putere, terfelind și ast-fel alba ermină a magistratului, făcîndu-se sluga administrațiunei.

Ceea ca este și mai trist e că individul în chestiune, pe lângă actul de arbitraritate, a îndrăznit să fie neconvincios față cu cei învinuiți, să i insulte și să i amenințe. E păcat că nu s'a găsit nimeni în Tulcea, ca să pună la locul lui pe acest funcționar nedemn și la nevole cu o lovitură de picior să i amintească de faptul că o brazișnică se pedepsește, chiar atunci cînd porți toga de magistrat și malarles atnuel.

Păcat!

Sfinx.

Marco Brociner

Iar și se vorbește de Marco Brociner în toate zările germane. Cunoscutul romancier, care în dramaturgia romanțelor sale, se asociază cu Ludwig Ganghofer, a înecărat-o acum și singur. Pe una din scenele cele mai însemnate din Viena, s'a dat o nouă dramă a lui Marco Brociner. Drama poartă titlul „Dauk tami”, și a avut, la prima și la a doua reprezentare a avut un succes enorm. Și drama aceasta, ca și „Nunta din Valeni”, a fost făcută după un roman apărut mai de mult și care purta titlul: Dr. Hamlet. Subiectul lucrării este nu mai este luat însă din viața românească, ci din viața — nihilistilor ruși.

Brociner trădește acum la Viena. El este fondatorul ziarului „Neues Wiener Tageblatt” și se bucură de o frumoasă reputație literară.

Inst.

Noua tactică sturdzistă

Sturdziștii, convinși acum că D. Stătescu s'a înțeles cu aurelianistii și că ar lucra pentru a lua puterea, și-au schimbat tactica.

El sînt hotărîți să lucreze și în contra D-lui Eug. Stătescu. Campania în acest sens a și început.

Și, cum o asemenea campanie nu le dă mîna să o facă pe față, ei o duc prin intrigă, vești date la ureche și sub secret de jurămînt.

Articolul Eug. Stătescu
Cea d'întîi știre de senzație, pe care o răspîndesc în toate părțile sturdziștii, este acela că articolul Drapelului intitulat: D. Eugeniu Stătescu a produs o complicitate învătășală printre aurelianistii.

Așa, ei susțin că D. P. S. Aurelian e furios, pentru că amicii săi l'au decapitat în favoarea D-lui Stătescu, și este gata să se înțeleagă cu D. Sturdza pentru a dejuca planul stătesciștilor.

Alte retrageri
Apoi, sturdziștii mai spun că D. P. Grăditeanu, care e dușman personal al D-lui Stătescu, îndată ce a văzut articolul Drapelului, a declarat că i părăsește pe aurelianistii și se întoarce la D. Dimitrie Sturdza.

Ceva mai grav, sturdziștii dau ca sigură și știrea despre retragerea D-lui

Dim. Giani, președintele Camerei, dintre aurelianistii.

Ulul!

Ast-fel sturdziștii îl prezintă pe D. Eug. Stătescu ca pe un ului intrat într-o găinărie.

Îndată ce s'a zvonit sosirea D-sale, toți s'au rupt-o de fugă în toate părțile, așa că D. Eug. Stătescu, și la aurelianistii ca și la D-sa acasă, a rămas tot singur și tot nu însemnează nimic.

De alt-fel, spun ei, D. Eug. Stătescu nici nu poate să fie șeful unui partid de guvern. Temperamentul D-sale și obiceiul de a se înconjură de o camarilă neevîntătoare îl fac impropriu pentru șefia partidului.

Întărirea guvernului

Ast-fel, după veștile interesante și tendențioase ale sturdziștilor, guvernul, în loc să cadă, prin faptul că aurelianistii s'au unit cu D. Stătescu, din potruiva s'a întărit ast-fel, în cît e sigur că va guverna chiar cu Camerile actuale.

Scopul acestei campanii este să producă o zăpăceală între aurelianistii, să facă pe cei lesne-crezători să fugă la guvern, iar pe ambițioși să se la la ceartă.

Ei vor oare sturdziștii mai fieceții cu această campanie?

Iată ce e important.

Rep.

Congresul studenților

Nu te poți gîndi de cît cu drag la aceste întruniri anuale ale tineretului universitar; tineretea inspiră tot-d-a-una speranțe — și avem alta nevoie de speranțe în vremea noastră de continue deziluzii!

În congresul care se deschide poimîine la T. Jii studențimea va avea să se ocupe de două chestiuni: reorganizarea congreselor pe hane mai serioase și eterna chestiune a primirii în congres a studenților evrei.

Studenții sînt singurii competenți să rezolve cît mai satisfăcător prima chestiune.

A doua însă pasionează lumea întreagă, aici e o chestiune de civilizație.

Ne vom opri deci o clipă asupra ei și a ceea ce mai mult pentru a pune în vedere congresului studențesc cît în anul acesta se află în fața unui precedent, care nu poate fi trecut cu vederea de un corp universitar.

În zilele de Paști s'a ținut în Capitala primul congres al medicilor din țară.

S'a ridicat la acest congres chestiunea eliminării medicilor evrei din Asociația ce avea să se constituie.

Nu s'a discutat nici zece minute și congresul savanțului corp, la care participau somitățile noastre medicale, a respins, aproape în unanimitate, așa putea zice, a respiciat propunerea de eliminare a medicilor evrei.

A fost o înaltă lecțiune de civilizație. Nici odată studenții n'au avut prilej să simțese pîldă mai frumoasă!

Să respingîm din Asociația studențescă pe colegul tău și să-l înțelegi poate mîne a-lături de tine în Asociația medicilor? Ar fi o tristă ironie pentru avîntul și generozitatea tineretului universitar.

Fie ca congresul ce se deschide poimîine la T. Jii să dea rezultate cari să onoreze corpul studențesc și vremea în care trăim.

Silex.

Wilhelm II în Ungaria

La Totis. — La Budapesta. — Ungurii și triplicarea.

Înainte de a merge la Ierusalim, Wilhelm II a ținut să viziteze Ungaria, — aceasta probabil pentru ca să nu poată rău pe maghiarii cu Turcii. La Totis împăratul Germanilor, acela care nu răspunde de cît lui Dumnezeu, va avea din nou ocaziunea să dea curs liber avîntului său oratoric, și lumea gîgărilor aristocratice iard și va prostrăna înaintea cuvintelor împăratului, iar demorații vor mai putea ride odată de florile oratorice în cari: „marele bunio”, „absolutismul suveranului din mila lui Dumnezeu” și „pacea înarmată” joacă rolul principal.

Ungurii nu par însă de loc încîntați de vizita lui Wilhelm II, și unii dintre dînșii îl prăgătesc o Katzenmuzik, care s'întreacă în fineța motivului, compoziției și armoniei, chiar pe faimosul „Sang an Aegir”. Bogătașii nemți din Buda-Pesta însă, se întrec, în acte de linguisire, și probabil că strigătele lor vor acoperi fluierăturile maghiarilor, cari, în capitalea regalului Ungariei, nu strălucesc tocmai prin marel lor număr.

În ori-ce caz motivul invocat de maghiarii contra lui Wilhelm II e fără fond. Nu autoritizmul țarului german, nu apucăturile absolutiste ale acestuia, fac ca maghiarii să nu-l poată suferi. Nu; simplu faptul că nepotul marelui Wilhelm I n'a venit la Buda-Pesta în anul trecut otad cu milenul, simplu faptul acesta face pe Ungurii ca să i refuze ospitalitatea aom.

Manifestațiile ostile ale șovinistilor din Buda-Pesta inspiră însă serioase îngrijiri ministerului Badenii. Acesta, pentru a liniști pe Ungurii, pune presa sa oficioasă să cînte osanale deșteptătoare și tactului maghiar. Existența tripei aliance, — scrie presa în chestiune, — a acestor uniuni cu garanțează, pacea europeană, și mai ales înțelegerea dintre Austro-Ungaria și Germania se datorește în primul rînd nemililor din Austria și Ungurii. Naționalitățile slave n'au contribuit aproape cu nimic la fondarea și la cimentarea acestei înțelegeri.

Ungurii conștiință de partea ce o ad în alianța austro-germană — mă continuă presa oficioasă — vor face în

păratului Wilhelm II o splendidă primire și onorînd pe aliatul și amicul regelui lor, vor onora pe aliatul și amicul lor propriu.

În asemenea condițiuni, Ungurii se vor domoli poate, iar Wilhelm II va putea să țină în tîhnă un nou discurs, să înfocte din nou pe reacționari, să sperie din nou pe naivi, și să provoace din nou risul democraților.

Gel.

Wilhelm II

Wilhelm II se află acum la Totis. Despre viața acestui monarch, nu se poate spune nimic remarcabil, de cît cît s'a distin prin manile sale de orator, pictor și muzicant.

Ca orator, Wilhelm II ține discursuri ale căror fraze sînt cu atît mai umflate cît el spun mai puțin. Ca pictor, împăratul a comis ael labloui pe care Germania o trimite la lupta cele-lalte puteri împotriva primejiei — nu se știe bine care, probabil democrația. Tabloul a făcut senzație și în România, unde a concurat cu diverse tipăruri în oleuri, ce se vînd de regulă de antiquari din str. Colțea. În sfîrșit ca muzicant, împăratul a comis ocea gramnică piesă muzicală care se numește „Der Sang an Aegir”.

La toate verburile, ce se dau în onoarea sa, Wilhelm II cere ca să se cînte acest „Sang an Aegir” sau pe romînește „Cîntecul către Aegir, zeul apelor”.

Grat.

SUB CERUL PATRIEI

Flori și prostituate

Nu știu în care ziar ceteam dăunzilor că vigilenta noastră poliție — această instituție atît de setoasă de sănătatea noastră fizică și înălțarea noastră morală — studiază mijloacele prin cari a-cela vagabonda, sărmane vinzătoare de flori, ar putea fi asimilate prostituatelor de profesie.

Nu găsiți o ca patriotică o asemenea preocupare, că o aci o problemă care merită meditațiunea serioasă a înțelepților noștri moraliști?

Cît mai multe prostituate de profesie! — Iată ce denotă vitalitate și progres la o națiune.

E poate un paradox, dar un paradox polițienesc, și în numele legii, vă rog să-l primiți fără discuție!

Dar, pentru ce oare opritu-s'au guvernantele noastre de la poliție asupra biștelor vinzătoare de flori, cînd s'au gîndit la crearea de noul legiuni de femei pierdute?

De ce peoțtea prostituției pe fruntea palidă a umilei creaturi, care, la colț de stradă își întinde o roză pentru un codru de plîne și nu peoțtea aceasta pe fruntea perversă a castelanel, de o sută de ori aduțară?

De ce așa singuroasă ofensă pentru trupul și sufletul acestor mici rățacoare, care, sub nori de zăpadă, tremură în zdrențe și vine să-ți ofere o albă camellie, încoaltă în pățuri de bumbac?

Urmărit-ai vre-odată, — nu pentru a-l necinști carnea! — urmărit-ai vre-odată, noaptea tîrziu, o asemenea creatură, tîrîndu-și pașii obosiți, aproape dormitînd, — o rămasă de chiparogi în mioul coșuleț! — și îndreptîndu-se spre locul unde poate să-și odihnească truditale oșigoare?

Ai fi văzut-o poate intrînd în vre-un mizerabil bordei depărtat, întînzînd un pumn de gologani unei mame slăbite, unui tată schilod sau bețiv și aruncîndu-se apoi zdrobită să guste pînă în zi pe lutul rece, îndureratului delioi al unei divine semi-morți...

„Și aceasta să fie o prostituată?... ”

De sigur, se face totul pentru a se uicide puțină poezie ce mai poartă înlin în goana zilnică a luptei pentru trai.

Copilele acole — adesea atît de săgănoase, grațioase și spiritene — îmbătîndu-și privirea cu fantasticele împerechieri de culori ale rozelor, panselilor și margheritelor — mi-au sugerat tot-d-a-una impresiunea sănătoasei veselii populare: s'ar părea că odată cu florile își strecoară toată duloia unor inimii simple, dar mișcătoare de sincere.

De cîte ori, confundat în scumpe întimități sufletești, cu ochii aprinși de nemul de ferice amintiri, nu te pomești de una din aceste sărmane vinzătoare de flori, apropiindu-se timidă și întinzîndu-ți un buchet de lăcrămișoare?...

„Și cu toate acestea: cîntecul și sănătatea societății în care trăiești reclamă ca umila florărească să poarte la sîn livretul de prostituată!...”

Nu viața; dar așa vremuri nu merită a fi trăite!

Em. D. Fagure

Anunțuri

Se primesc direct la Administrația ziarului

Linia pagina VI-a lei 0.50 bani

„ „ V-a „ 2. „

„ „ IV-a „ 2. „

La un mare număr de linii se fac reducții din tarif

Numărul 10 bani

Un număr vechi 20 bani

Repertoriul Teatrului

— Stagionen 1897—98 —

Tot cîntecul cel vechi, tot monopol, tot traducții. E colosală îndărătnicia direcției!

Ei unul nu mai știu ce să cred despre oamenii aceștia. Toată lumea le spune de ani de zile, că e rău cum conduc teatrul, că sînt departe de scopul la care trebuie să răspundă acea instituție și cu toate acestea, cu o îndărătnicie fenomenală, direcția se obstinează a rămîne în calea cea veche, în detestabila cale ce duce teatrul la ruina morală și materială.

Atitudinea direcției nu mai e o complectă neprieșerie în a conduce teatrul, dar pur și simplu o sfidare îndrăznească aruncată publicului.

Sînt ani de zile de cînd toată lumea strigă în contra faptului că repertoriul teatrului este monopolizat de oamenii din teatru și din această cauză imensa majoritate a repertoriului se compune din traducții.

Chiar și unii membrii din comitet s'au ridicat în contra acestui sistem și unul dintre aceștia — de ce nu i-ași spune numele — D. D. R. Rosetti — mi-a spus, în primăvara aceasta, „cum că comitetul teatrului a decis ca să nu se mai joace piese traduse de oamenii din teatru și ca repertoriul să fie compus cît se va putea mai mult din piese originale”.

Ored că într'advar așa a decis comitetul, dar dezideratele comitetului nu sînt obligatorii pentru D. C. Stănescu.

Iată ce se petrece în realitate: De la Maii, de cînd au început repetițiile și pînă acum, s'au repetat următoarele piese:

„Pribegni”, de D. D. Olănescu, membru în comitetul teatrului;

„Unchiul lui Bidochoan”, tradusă de D. Aslan, sub-inspector al teatrului;

„Ultimul clirosum”, tr. din italianeghe de D. V. A. Ureche, membru în comitet;

„Neciniștii”, tr. de D-ns Ar. Romanescu, societară de cl. I-a;

„Mărioara”, tr. de D. H. Lecca;

„Ginerele lui Poirrier”, tr. de D. D. Stănescu;

„Judecător și frate”, tr. de D. C. I. Nottara, societar cl. I.

Prin urmare șapte piese toate aparținînd celor din teatru și între ele o singură piesă originală și această veche.

Aceasta nu înseamnă ași bate joc de lume?

Un singur străin a păturs pînă acum, D. I. Nenișescu. S'a repetat o comedie a D-sale, „Prima iubire.” Și D. Nenișescu a păturs anul acesta, pentru-că în stagiunea trecută direcția a făcut-o boacăna de tot cu piesa D-sale istorică: „Radu de la Afumați.” Această piesă, se știe, a fost ținută cîinci ani în cartioane și după stăruinți desperate din partea autorului, direcția a permis să se joace în ultima zi a stagiunii.

De ce oprea direcția piesa?

Pentru că era o lucrare originală și nu aparținea nici unui din teatru. Di direcția și o parte dintre actori strigau însă la toate vînturile că „Radu de la Afumați” este o *prostitie*.

Cînd s'a jucat s'a dovedit că... neprieșeni erau aceia cari strigau în contra piesei.

Este un sistem nenorocit la teatru și ori-ce se va face, ori cît se va schimba legea, nu se va dezrădăcina acest sistem, cît timp D. C. Stănescu va conduce teatrul.

Și ceea ce mă miră nu e faptul că D. Stănescu se poartă ast-fel; omul acesta e și neprieșit și rău. Dar cum se protează la așa manoperă toți cei-l alți membrii ai comitetului, cum primesc D-nii Ureche și Olănescu să figureze operele D-lor într'un repertoriu care creează un monopol în favoarea personalului teatrului?

Dacă este inevitabil ca toți autorii și toate actrițele cu favoriții lor — vorbesc de cei și cele favorite — să aibă cît puțin cîte o piesă în repertoriul fie-cărei stagiuni, dacă toate funcțiunile din teatru, de la director de scenă și pînă la usier, dau dreptul la o

nu poate să trăiască fără a fi în capul unui teatru, intervenți pentru a i se da direcția teatrului armenesc de la Rașca.

La urma urmelor, înțelegem că publicul și scriitorii români nu vor putea să rabde la infinit această situație. Dar când mișcarea de îndreptare va porni din afara de teatru, atunci victimele au să fie numeroase și poate chiar și printre aceia care pînă acum sînt vinovați numai de dezinteresare.

I. C. B.

IMPRESIUNI și PALAVRE

(Din coresp. lui Chibuz cu cititoarele sale)

Note zilnice

Joi 28 August. E de dimineață. Vine soarele drept la capătul meu, și știu că mi zice soarele? Să te întreb dacă... dar ce nebulă e soarele astăzi... ei, să te întreb dacă... iubesc.

Dar cum să spun eu? L'am întâlnit acolo și a început să mă iubească, dar eu... eu nu știu, cînd se apropia de mine mă cîrpeam dintr-o parte și de alta de mină, ca și cum aș fi stat o viață întreaga așa, dar în ochi, în ochi! nu m'as fi uitat... că pe urmă citea ce mă gîndea și n'as fi vrut pentru nimic în lume.

Iar seara, cînd la dans venea spre mine, eu începeam să tremur ca o frunză și plecat de sta în fața mea, mă ridicam, dar dacă nu mi-ar fi înălțat repede mijlocul, aș fi căzut jos.

Și în vîrtejul valsurilor nu mă simteam nimic, toate dispăreau și mie mi se părea că plutesc ca într-un vis, că zbor departe, departe și era așa bine... și nesfîrșit de dulce.

Și ca prin farmec mă pomeneam lîngă cineva care-mi vorbește, dar habar n'aveam ce-mi spunea, parecă o se topise ceva frumos de tot și-mi venise să plîng.

Alt-ceva nu mă știu, de cînd cînd mă gîndeam, mă luai fiori și într-o noapte am venit frîgurile, treburile să fi auzit de mi-a zis mama a doua zi... „Să faci bine, D-ră, să nu mai citești romane, devii prea romantică”. Ce urit mi-a fost în ziua cea. Cînd a plecat... parcă eram pierdută... m'a luat de mină și 'mi cerea cu ochii o privire, dar eu am lăsat capul în jos... și de atunci... de atunci n'am mai cîntat.

Eu nu știu... îl iubesc?

30 August... Și acum spune-mi, m'am prefăcut bine, te-ai îndoit vre-o clipă? Ei, Domnule Chibuz, de nu m'as fi dat de veste, eram să te las să crezi că într-adevăr iubesc, căci asta creștea eram să-ți trimet ieri... cînd a venit jurnalul.

Am ris ca o nebună. Ce coincidență! Cînd eu mă prefăceam că iubesc, ea să te necesite puțin (sau ce zice eu, poate nu-ți fi făcut nimic, spune?) D-ta bănuia că așa ceva ar fi adevărat?

De ce nu ți-am scris pînă acum? Uita, aveam un pic de neocaz pe D-ta, de ce? Nu mă știu, destul să-ți spun: „Cînd am scris Rodică, nu era uitată”.

asa că... ei lasă lasă, vezi, mă făcea rău-țioasă și tot ce vream să-ți scriu înțiu și să-ți scriu că iubesc. Ha! Ha! Nu, nu, nu iubesc pe nimeni, așa vrei?

Dar spune, ai crezut?

Nici nu s'a sfîrșit încă, fii pe pace, toate filele vor fi scrise, dacă ți-e pe plac și prin colțuri și pe margini, numai să nu ți se urască.

Și acum vrei să-ți ce-am făcut, acolo unde am fost? Să-ți spun că-mi era așa de urît, așa urît, că de abia așteptam să vin îndrăcit ac.

Și tu mîndră și dulce Rodică, nu-mi mai cîrpești nimic, ori ți s'urîtă surată?

Celesta

PLINGERI

D. Garabet Dumitru ni se plînge că, reclamînd sergentului cu No. 653 pe cîți va îndrăzni să-l frustreze lumea cu niște jo-uri de hazard, unul dintr-aceștia l'a palmuit de față cu sergentul, care nici s'a sinchisit să-și facă datoria... Aris D-lui maior Milicescu, comandantul sergentului Capitalei.

Maî mulți oameni de afaceri de la biloul din Rîureni ne adresează o scrisoare prin care ni se plînge că trebuie să-și piardă ora întregi cu expediarea scrisorilor, de oare-cî, în tot biloul nefind nici o cutie de scrisori, ei trebuie să alerge toamă la gară sau să aștepte

momentul cînd trenul trece prin haltă. Ce zice direcția poștelor despre aceasta?

D. Iohan Negrini, coafor în strada Brezoianu, ni se plînge că Duminică l'a intrat în prăvălie un anume Constantin, funcționar la gară, și l'a spus să-l bărbierească. Cum însă orele erau trecute de 12, D. Negrini l'a spus că, după lege, magazinul fiind închis, nu-l poate satisface cererea. Constantin, atunci, începu să-l înjure surzilește și după aceea să-l bată pînă la sînge cu un baston.—Această faptă merită toată dezaprobarea și atragem asupra-i atenția direcției căilor ferate.

Eri s'a prezentat în redacția ziarului nostru o persoană și ni s'a plîns contra modului cum sergentul cu No. 301, din calea Dorobanților, știe să-și îndeplinească datoria. Așa, ne-a declarat o persoană, sergentul în chestie a prins ieri pe un băieț care vindea zarzavaturi și, după ce l'a dat cite-va palme și pumni, l'a trîntit la pămînt și era cît pe aci să-l zdrobească dacă nu s'era publicul să-l scape gâpoi să se ducă să reclame secției 9 din apropiere.—Ar fi de dorit ca șeful sergenților de orăș să pule capăt odată acestor barbarii comise de subalternii săi.

CRONICA

Curățirea

Citeam într-o revistă franceză că un Domn, Frank Delony, a cerut consiliul municipal din Paris autorizarea să ridice la mahalale, înscule, un fel de kioșcuri cum sînt cele de ziare și în cari să se afle două cabine mici. În aceste cabine trecătorul intră, se dezbracă, trage de o frînghiuță și îndată curge de sus o ploie de apă caldă. Cu un sapun ce se găsește în kioșc se spală bine, se îmbracă iar și pleacă. Costul ar fi 15 bani.

Doritor cum sînt de a înainta și noi în toate și încredințat că igiena e temelul multor bunuri, m'am entuziasmat de ideea Francezului. Mi-am zis: laoa un lucru de care ar trebui pominit, o idee de exploatare...

După ce a trecut primul moment de pornire, m'am gîndit:

Cine să facă la noi ceva practic, ceva bun și de folos?... Cel caru-l puterea? Acela se ocupă numai de politica. Particularii? Slabă nădejde de întreprinderile lor... Și la urma urmei, chiar de s'ar găsi cineva să-l facă, își va scoate oare ocheulule? Oare celui care ar avea trebuință să intre să-și spele corpul pe din afară cu apă caldă, mi-i se va părea mai nimerit să-și spele pe dinăuntru cu țuică sau alt-ceva asemenea?

Aoi e chestie de obicei; dacă nu te-ai obișnuit de mic cu curățenia, de geaba e mai tîrziu și noi nu sîntem de loc obișnuiți cu ea.

Poate vor veni vremuri mai bune și pentru corpurile noastre. Mai zilele trecute vorbeam de respirație și spuneam că e bine să respirăm pe nas. Mai e o respirație indispensabilă: cea prin piele care, spre a merge bine, nu cere de cît spălătură... Dar e sigur că multă vreme n'o să respirăm pe nas și... mai puțin prin piele.

Radu Preles

Stiri teatrale

Putem anunța, că eminentul artist dramatic, compatriotul nostru D. Eduard Max, va veni în cursul iernii cu o trupă din Paris, să dea o serie de reprezentații în țară.

D. Max a contractat la Paris, pentru stagiunea anului acesta, cu Antoine, care a închiriat teatrul „Menus plaisirs”.

În 6 Septembrie, dați în grădina Rașca „Avarul” de Moliere, D-nii N. Hagiescu și I. Anestin.

La 13 Septembrie, tot la Rașca, dați D. Pandele I. Nicolau o reprezentație, cu concursul D-lor I. Anestin, N. Hagiescu, N. Poensu, C. Vasilescu, V. Georgescu și al Doamnelor Maria I. Nicolau, Maria Hagiescu și Cleo Florescu. Se va juca „Coadă Dracului”, operă în trei acte.

D. Nicolau e un artist simpatic și

Un bucureștean pe zi

I. Băjenaru

Ece il nuostro tenorino! Biju—asa-l zic cîntăreții—asa cum este el, e cel mai prețios tenor, pentru-că nu obosește și se poșomărește nicî o dată.

Biju e toomai ca surugiu! și pe cal și pe ninsoare, iha! iha! calul meu!

A făcut mari progrese și azi cîntă prea frumos. Ca joc de scenă însă e tot ca la prima dată, cînd a apărut pe scenă.

Picioarele, bată-le focu, fao pozna tuturor cîntăreților noștri! Biju luptă cu succes cu toate operele, dueturile cu primadonele însă fi vin de hac. Ia solo vocea lui e cristalină, bine timbrată și sigură, îndată însă ce dă în duo cu primadona, se oșlește și vocea-l începe a tremura.

De sigur că Băjenaru ar fi ajuns tenor de forță, dacă se năște pe vremea cînd femeilor nu le era permis să se uroe pe scenă.

Băjenaru, pe lîngă multele calități ale vocii și pe lîngă școala ce a căpătat în interpretare, pentru noi mai are o calitate foarte prețioasă: aceea că a rămas în țară.

nu ne îndoiim că reprezentația D-sale va atrage multă lume.

În „Carletheater” din Viena, va începe în curînd o serie de reprezentații cunoscutul tragedian italian, Ernesto Zaccanti cu o trupă anume alcătuită. Se vor juca piesele: „Spectrii” (Strigoii) de Ibsen, „La morte civile” și „Kean”.

D. H. I. Langer, cunoscutul secretar al cercului C. Sidoli, s'a retras, după o activitate de zece ani în această funcție, din serviciul cercului și în curînd va dirija, sub propriul său nume, un circ menit să satisfacă cu prisosință gustul publicului bucureștean.

Grand Etablissement Hugo.—Teatrul de varietăți fiind închiriat unei noi direcțiuni, stagiunea se va deschide la 25 Septembrie a. c.

„Noua” direcțiune a și plecat în străinătate pentru a angaja artiști de primul rang.

FEL DE FEL

Anarchistul Sampau în Bruxelles.—Înaintea de-a comite atentatul din Barcelona, anarchistul Sampau a stat cîțva vreme în Bruxelles. În acest oraș, scrie ziarul belgian „Reforme”, el se ocupa cu traducțiile și era în strînsă legătură cu Angiolillo, pe care îl cunoscea deja.

La Barcelona. Ambii anarhisti trăiau într-o continuă intimidată și rare ori li vedeai unul fără altul. Ei luau prînzul împreună într-un restaurant din împrejurimile străzii Baviere. Sampau era vegetarian și scria foarte mult. Cînd Angiolillo părăsi Bruxelles, Sampau îl ajută materialmente și îl conduse pînă la gară de Nord. El era corespondent al mai multor gazete, între cari „Agitazione” din Ancona. În conversațiile sale private, Sampau declara că poporul spaniol este prea decăzut pentru a se ridica singur și că ar trebui să se facă o lovitură, pe care însă n'o preciza. El frecventa des bibliotecă regală și înclina către Spencer, ceea-cel nu-l împiedică însă să devie un adept fervent al teoriilor lui Darwin. De-altminteri, era un om singur și instruit: începuse toamă studiile de drept.

— Nu, D-nă, eu sînt un nevrstnic al administrației. Am fost părăsit a doua zi de la nașterea mea și n'am cunoscut nicî o dată pe maică-mea.

— Ana deveni palidă.

— Ea se ridică de o dată și trecu în cămăruță.

— Vino! Vino!

— Și acolo, singuri, ei rămăseră tăcuți privind-se.

— Ast-fel, zise Gilbert... sînteți Dumneavoastră?

— Da, zise ea, fără să răspundă direct la chestiunea pe care o gîlea — neîndrăznind să mintă în fața acestui frumos băiat, cu figura atît de nobilă, cu privirea atît de galească. Da, sînt eu care v'am abandonat Aziștenței și care am venit în urmă să vă reclam.

— Ea nu voise să zică:

— „Eu sînt mama ta!”

— Și toamă dînsul în care murmură ca pentru ea însăși:

— Mama mea! mama mea!

— I se păru însă că acest cuvînt, pronunțat ast-fel, avînd o alta ca obiect, era un sacrilegiu pentru Sabina!.

— Mama ea!! El nu simțea nimic pentru ea!

— Nimeni nu-l iubea.

— Nici un suvenir! Nici un detal de viață comun!

— Ei erau cu desăvîrșire străini unul de altul.

— Și ambarasarea lor devenea crudă.

— Pentru a menaja viitorul, pentru a nu înclina de fel ușa proetelor lui Mar Roux, Anu crezu de datorie să arate oare care emoție, mai ales că privirea lui Gilbert o jena teribil.

— Nu trebuie să-mi reproșezi părăsirea ta...

— Vin din partea Aziștenței publice.

— Ea nu înțelese încă.

— Sînteți angajat la Aziștența publică și veniți pentru anchetă?

Orăsul telefonului. — Orașul în care telefonul este mai răspîndit de cît oriunde, este Stockholm. Fie-care casă, fie care circumscripție, fie ca cît de mică, fie care zarzavagiu se servește de telefon. Mai mult încă, vapoarele din canalul Gotha sînt, multumită unei ingenioase instalațiuni, în tot-deuna în legătură cu oficialul telefonic central. În Stockholm sînt 1400 de telefoane, iar zilnic stațiunea centrală are de mijlocit 100,000 de conversațiuni telefonice, așa că de fie care locuitor al orașului vine cîte o conversațiune pe zi. Lungimea firului telefonice, cari străbat orașul, este de mai bine de 18000 kilometri. Căuza acestei răspîndiri a telefonului este: perfecțiunea aparatelor, și eștințata abonamentelor.

Telegrame turcești. Cu ocaziunea aniversării întronării sultanului, se știe că un schimb de telegrame s'a urmat între Edhem Pașă și sultanul. Mai înfîi Edhem Pașă a felicitat în numele său și al armatei pe sultan. Sultana a răspuns multumind și lăudînd eroismul, înfîi și buna purtare a trupelor. La aceasta, Edhem pașă a trimis o telegramă sultanului, spunîndu-i că „grația imperială este asemenea la o aută de mîi de lumî” și a adăugat: „această telegramă, din care fie ce literă e mai prețioasă de cît cea mai scumpă perla, a produs în noi tot un sentiment de recunoștință. Și strigătele ridicate către Dumnezeu: „trăiască sultanul” au umplut aerul”.

Lamuda.

Revista cărților

În editura librăriei „Școalelor” C. Sfetea, București, au apărut:

Grigore R. Caele de desen în întocmire pentru folosul școalelor primare, 8 cete a 25 bani.

Dr. Popp Ghiță. Gramatica limbii germane pentru cursul secundar, lei 2.50.

Stamatescu F. Geografia pentru cl. I secundară cu atlasul corespunzător, lei 2.50.

Pentru cl. II-a și III-a secundară, lei 3.

DIN STREINATATE

Anglia

Congresul breșlelor engleze „Tradunion”, se ține zilele acestea la Birmingham. Pina acum s'au votat moțiuni favorabile următoarelor puncte din programul partidului muncitorilor: abolitiunea totală a muncii suplimentare; prezentarea unui proiect de lege în parlament care să stabilească săptămîna de muncă de 48 ore pentru brutari; abolitiunea muncii copiilor mai mici de 15 ani și a muncii de noapte pentru copii mai mici de 18 ani; interzicerea de a primi femei în lucru timp de șase luni după ce au născut. Afară de acestea congresul a mai votat rezoluțiuni, cerînd naționalizarea pămîntului, minei, drumurilor de fer, canalizațiilor și docurilor.

Austro-Ungaria

Pentru moment certurile politice au încetat. Guvernul s'a aliat cu slavii și clericali contra nemților, și asigurîndu-și ast-fel o majoritate, de-ar fi chiar numai temporară, a convocat Reichsrathul pentru ziua de 11 Septembrie.

Rămîne să vedem dacă noul aranjament al D-lui Baden li va scuti de obstrucționismul care în seziunea trecută l'a răsturnat aproape.

În Ungaria lumea e ocupată de mănecrele de la Totis și de vizita împăratului Germaniei, iar ziarile — după colorarea lor politică — propun ca Wilhelm II să fie primit în aplauze sau în huidușuri.

Francia

Publicul se agită mereu pe tema scumpirii pîinei. Acum se răspîndește șirecă radicală vor cere guvernului ca o parte din veniturile taxelor de import asupra cerealelor, să se împartă acelor clase ale populațiunii, cari au fost lo vite de scumpirea pîinei.

Regele Siamului, care a colindat toate orașele din Europa, a venit în sfîrșit

și la Paris. Ziarele fac mare caz de vizita lui, mai ales că din sorginte autorizată se anunță că diplomația engleză a încercat să oprească pe mareaștele siamiez de la această vizită. Numai influența țarului, și datorită Parisul o noare de a l'avea pe Chulalongkorn între zidurile sale...

Grecia

Contele Muraviev a înmînat, prin ambasadorii ruși, puterilor o notă circulară, prin care se cere accelerarea tratărilor de pace greco-turce. Toate puterile s'au făcut o primire favorabilă notei și s'au aderat la dînsa.

Prînzul moștenitor al Greciei Constantin, lucrează actualmente — după cum se anunță din Atena — la un memoriu de 1800 pagini, prin care cere încercări să arate că asupra lui nu cade vina înfrîngerii suferite de Greci, ci toată vina este a șefului marelui stat-maior, colonelul Sapunzakis. Această tactică a urmat-o și principele George care a raportat pe apă aceleași succese pe cari le-a raportat fratele său pe uscat. Și el a dat vina pe comandantul torpilărilor, Radopoulos, care citat însă înaintea consiliului de război a fost găsit nevinovat și în consecință a fost achitat. Să n'o pătească și Constantin ca și George.

Spania

O telegramă sosită ieri dimineață ne anunță că partidul carlistilor se organizează militărește. Acest partid, a cărui tendință este răsturnarea actualului rege și înlocuirea lui prin Don Carlos din dinastia Borbon y Borbon, pare a-și fi cîștigat acum concursul mai multor generali, printre cari și a generalului Gondra, un om cu foarte mare influență. Războaielile carliste din 1834-39 și 1872-76, cari au avut urmări așa de nefaste pentru Spania, par a reîntoarce deci — și aceasta numai grație chipului deștept cu care știe să guverneze elica clericalo-conservatoare, în mină careia se află acum soarta Spaniei.

Dal

Din Tirgoviste

(Coresp. particulară a „Adevărului”)

Conservatorii și liberalii. — Era bandelor. — Dîncă Bucureștenii.

Se cunoște că sezonul mort e pe sfîrșite și că toți se prepară pentru lupta decisivă care va avea loc la toamnă. Conservatorii umblă pe capete să cruțeze și să înscrie în club partizani, iar liberalii, cu mult mai neputincioși, caută să intimideze lumea cu bita.

Era bandelor s'a proclamat. Fie care agent al poliției este un bătaș, fie care om al poliției țipă cît 'i la gura că bătăile le trebuie acelor cari nu vor să aprobe faptele detestabile ale colectivștilor.

Cazul cu D. Simulescu n'a fost de cît un început, care de sigur a dat ocazie bandelor mizerabile să fie mai agere, să se arunce mai cu furie asupra celor ce nu li-i pe plac.

În special, vestitul Dîncă Bucureștenii nu se sfîșie să împingă pe față bandele, poliția și toți agenții la fapte sălbătice.

Acest om, care, spre nenorocirea acestui județ, a ajuns să conducă afacerile, este fără îndoială autorul moral al atentatului în contra D-lui Simulescu.

Văzînd că nu se pot enșine cu lingueșii și înșelătorii, s'au aloragat la mijloace extreme, la bita, la intimidări, cari de sigur arată că sînt la apusul guvernăceli.

Dar Dîncă, tipul lașului și înșelătorului ordinar, sîntem siguri că va și să „spele puțină”, lîngșîndu-se pe lîngă cel-lalt partid, după obiceiul său.

Poste însă că și conservatorii vor fi înșeles că acest om o periculos ori-cîr partid, județ și om de bine și vor căuta să se ferească de el.

Fată cu înfrîerea colectivștilor, față cu sălbăticia bandelor, nesiguranța a cuprins pe cetățeni. Toți se cred îndri-

toți să iasă pe strado înarmați, pentru a se apăra.

Și au toată dreptatea, căci numai ast-fel poate vor putea să-și asigure viața și în același timp să mai înfrîneze pofta de bătăie a tuturor celor din capul nenorocitului nostru oraș.

Fiper.

Litere-Arte-Științe

În Paris a apărut o carte care poartă titlul „Philosophie” și care poate fi foarte folositoare celor cari au nevoie să facă citațiuni din diferiți autori. Ea conșistă din cîrmele de apreciați asupra tuturor lucrurilor imprumutate filosofiei, științei, religiei, moralei, politice și literaturii — și pînă în zilele noastre. În „Philosophie” se găsece, divizate le capitole, ideile celor mai mari autori, din toată această lungă perioadă de vreme asupra artei, amonului, bogăției, sănătății, cloocvenței, educației, egoizmului, cu un cuvînt asupra a tot ce interesează natura omenească.

Pictorul american William Hunt, mort acum cîțva ani și fost elev al lui Millet, a dirijat în Boston o școală de pictură pentru fete. O elevă l'a notat observatiile și le-a publicat acum în volum sub titlul „Aforisme”. Cităm cîte-va dintre aceste:

Nu vezi cu ochii mei, eu nu văd cu al D-tale.

Lasă-l pe fie-care să văză cu ochii săi și preștește ceea ce înțereacă să redea. De și nu avem artă, totuși mai mulți oameni vizitează pinacoteile de cît bibliotecile, și mai mulți oameni studează arta greacă, de cît limba greacă.

Gîndește-te să faci lucrurile așa cum le vezi. Nu te gîndi să faci un tablou „frumos”. Dăți ostensală să redai realitatea și tabloul va fi destul de frumos.

Edison a renunțat la toate experiențele cu razele Roentgen, din cauză că puterile i-au scăzut cu desăvîrșire, vederea i-a slăbit, pîrul i-a căzut și acum o lună nu putea să miște nici mîinile.

În palatul Academiei din Bruxelles se ține actualmente o conferință internațională asupra serviciilor sanitare și igieniei drumurilor de fier și navigațiunii. În ceea ce privește surmenajul, neîi conferința a adoptat, după o lungă și foarte interesantă discuțiune, concluziile următoare: maximul muncii să fie fixat pentru mașinistii trenurilor de viteză la 8 ore de muncă și 12 de odihnă, pentru mașinistii trenurilor ordinare de la 12-14 ore de muncă și 12 de odihnă, pentru șefii de stațiuni importante 12 ore de muncă și tot atîtea de odihnă, iar pentru cel-laltii angajați și lucrători 12 ore de lucru și 12 de repaos.

Dal

Conservatorii și liberalii. — Era bandelor. — Dîncă Bucureștenii.

Se cunoște că sezonul mort e pe sfîrșite și că toți se prepară pentru lupta decisivă care va avea loc la toamnă. Conservatorii umblă pe capete să cruțeze și să înscrie în club partizani, iar liberalii, cu mult mai neputincioși, caută să intimideze lumea cu bita.

Era bandelor s'a proclamat. Fie care agent al poliției este un bătaș, fie care om al poliției țipă cît 'i la gura că bătăile le trebuie acelor cari nu vor să aprobe faptele detestabile ale colectivștilor.

Cazul cu D. Simulescu n'a fost de cît un început, care de sigur a dat ocazie bandelor mizerabile să fie mai agere, să se arunce mai cu furie asupra celor ce nu li-i pe plac.

În special, vestitul Dîncă Bucureștenii nu se sfîșie să împingă pe față bandele, poliția și toți agenții la fapte sălbătice.

Acest om, care, spre nenorocirea acestui județ, a ajuns să conducă afacerile, este fără îndoială autorul moral al atentatului în contra D-lui Simulescu.

Văzînd că nu se pot enșine cu lingueșii și înșelătorii, s'au aloragat la mijloace extreme, la bita, la intimidări, cari de sigur arată că sînt la apusul guvernăceli.

Dar Dîncă, tipul lașului și înșelătorului ordinar, sîntem siguri că va și să „spele puțină”, lîngșîndu-se pe lîngă cel-lalt partid, după obiceiul său.

Poste însă că și conservatorii vor fi înșeles că acest om o periculos ori-cîr partid, județ și om de bine și vor căuta să se ferească de el.

Fată cu înfrîerea colectivștilor, față cu sălbăticia bandelor, nesiguranța a cuprins pe cetățeni. Toți se cred îndri-

toți

DIN CRIMELE MILITARIZMULUI

— Vezi pagina 4-a —

De asemenea frumos a fost și vaporul postal „Ferdinand-Max” care a sosit acum câte-va zile din susul Dunării și a adus în portul nostru 3 ofițeri de marină și un detașament de 30 marinari germani destinați a schimba jumătate din echipajul avizului imperial „Loreley”.

Corasp.

Ediția de dimineață

Finanțele grecești

(Serviciul telegrafic al Agenției Române)

Atena, 1 Septembrie. — Se discută planul financiar Lambros Comitalas, propunând punerea sub supaveghiere a unității sale mai multor puteri serviciul întreg al datoriei publice financiare la 29.000.000 și emisia, sub garanția puterilor, a unui împrumut de 40.000.000 necesare pentru acoperirea deficitului rezbelului, stingerea datoriei flotante și desființarea în mod gradat a cursului forțat.

Războiul colonial spaniol

(Serviciul telegrafic al Agenției Române)

Madrid, 1 Septembrie. — Oficial. — Garizano din Victoria Tunas coprinde 215 camioni și 135 bolnavi. — Această garnizoană n'a capitulat de cît după o rezistență eroică.

Comandantul, trei ofițeri și 75 soldați, având armele lor, au plecat exorțind pe răniți și bolnavi.

Pacea și Gracia

(Serviciul telegrafic al Agenției Române)

Atena, 1 Septembrie. — Guvernul a adresat puterilor o notă, propunând îndată după semnarea preliminarilor de pace: întoarcerea în Turcia a supușilor greci cari exercitasea un comerț în această țară, reluarea navigației, întoarcerea refugiaților în Tesalia și amnistia pentru grecii, supuși otomani, cari au servit în armata grecească.

INFORMAȚIUNI

Deschiderea noului an judiciar

Eri s'a deschis noul an judiciar 1897-98.

Săliile Curții de apel și de casție din Capitală, erau pline de lume. Advoocați, cari își reluau afacerile, erau cu toții adunați acolo, fie-care așteptînd compunerea diferitelor secții.

Sincursul D-ului Stătescu

La ora unu și jumătate, D. Stătescu, procuror general pe lângă Curtea de apel, deschise sedința printr-un discurs, în care trăsese interesanta chestiune despre „Moralizarea condamnaților”.

D. Stătescu a tratat cu mult talent această chestiune și a arătat, că, dacă am făcut unele mari progrese cu privire la tratarea condamnaților, totuși sintem încă mult îndărtaț stărilor occidentale, unde condamnatul nu este numai închis, dar și moralizat și astfel adus în stare de a se îndrepta.

Sistemul nostru penitenciar din trecut, urmează D. Stătescu, era cu totul barbar. Condamnații erau rău ținuti, în multe cazuri legați de butuci. Starea igienică a penitenciarelor era atât de proastă, că ruina sănătatea condamnaților și îi demoraliza cu desăvîrșire.

De cîți-va ani încoace, am făcut însă mari progrese. Condamnații sint tratați omenește și penitenciarele sint bine întreținute. Totuși nu sintem încă de cît pe calea binelui.

Ce devine condamnatul orfan, ori căsătorit, odată ce iese din penitenciar? se întreabă cu drept cuvînt D. Stătescu. Lipsit de mijloacele de trai, fără să cunoască vre-o meserie pentru a-și câștiga o piune, el e silit să comită din noi delict, pentru a se putea hrăni.

În penitenciarele din Belgia, Franța, etc., condamnații învață o meserie, ei lucrează în tot timpul arestării și pe lingă că fac unele mici economii, ei ies d'acolo oameni moralizați și utili

societății. Tot astfel ar trebui să fie și la noi.

D. Stătescu citează apoi exemple din Rusia, unde se poate constata lîngă penitenciarul — sistem vechi, clădirile cele frumoase și sistematice ale noilor penitenciare. Astfel la Moscova, lîngă penitenciarul cel vechi, unde condamnații stau cîte o sută într-o cameră, cu capetele pe jumătate rase, ca semn distinctiv, că sint condamnați pe viață ori numai pe un număr oare-care de ani, se află penitenciarul militar, o clădire ce costă cîte-va milioane lei și aranjată după cele mai noi sisteme de penitenciare.

Acolo, zise D. procuror general, se poate constata diferența enormă între penitenciarele cele vechi și cele noi.

D. Stătescu mai tratează apoi și chestiunea condamnaților și liberării condiționate, pronunțîndu-se pentru aceste sisteme judiciare.

La Curtea de casție

La Curtea de casție, discursul de deschidere a fost pronunțat de D. procuror de secție, Sărăteanu, care a vorbit despre „Legea numelui”. D. Sărăteanu a înfățișat chestiunea din punctul de vedere social și juridic, aducînd elogii autorilor legii.

D-sa a arătat cu date statistice, că la ministerul de justiție s'a primit un mare număr de cereri pentru schimbările de nume, și că consiliul de ministri n'a autorizat pînă astăzi nici una, toate cererile fiind respinse.

D. Schina, prim-președinte al înaltei Curți, a răspuns pe scurt D-ului Sărăteanu, făcîndu-i elogiul pentru munca pe care o depune în fie-care an.

Constituirea Curților

Am dat ieri constituirea tribunalelor și Curții de apel. Dam azi pe aceea a Curții de casție și a Camerei de punere sub acuzare:

Curtea de casție: Președinte: D. C. E. Schina.

Secția I. — Președinte: D. Gr. Lahovary.

Consilieri: D-nii Sc. Pherekyde, Al. Giani, C. C. Ștefănescu, N. Predescu, D. Hăntescu, I. Duca și M. Poenaru-Bordea.

Secția II. — Președinte: D. N. Mandrea.

Consilieri: D-nii Al. Degre, Remus N. Opran, G. Liciu, G. P. Petrescu, D. Cuculi, Gr. M. Bucliu și Cîrn Economu.

Camera de punere sub acuzare este compusă din D-nii Sc. Popescu, Traian Djuvara și D. Giuvăra.

Directorul „Adevărului” mulțumește tuturor prietenilor, cunoscuților și amicilor săi politici cari l'au felicitat cu ocaziunea zilei numelui său.

Ministerul de război a cerut consiliului general de Romani să i poia la dispoziție suma de 350 de mii de lei și termenul necesar pentru completarea cazarmamentului regimentului 2 de Călărași.

Un succes al inginerilor noștri

Se știe că la Iași și la București se construiesc acum niște mari ateliere pentru C. F. R.

Direcția generală a C. F. R. publicase licitație pentru lucrările de ferărie necesare acestor ateliere. La licitație natural nu puteau să ia parte de cît șantierelor străine.

Inginerii de la șantierul regiei monopolurilor statului au făcut însă cunoscut directorului regiei D. V. I. Brătianu, că șantierul metalic pentru învelitorile ateliereilor în chestie, se pot construi și la șantierul de la Severin.

D. Vintilă Brătianu s'a dus imediat la D. Saligny și după-ce i-a supus propu-

neria făcută de inginerii de la șantier, s'a dus împreună cu D. Saligny la ministrul lucrărilor publice și împreună cu toții au decis să dea lucrarea șantierelor șantierului de la Severin și să se comunice șantierelor străine că nu se mai ține licitația.

Această lucrare are o valoare de 1.200.000 lei, iar greutatea construcției metalice este de două mii tone.

Lucrarea această a fost luată de șantierul de la Severin cu un însemnat rabat sub deviz.

Faptul că lucrarea se va face de șantierul din țară este important din mai multe puncte de vedere.

Mai întâi, aceasta dovedește că șantierul de la Severin a început pe mina unor ingineri capabili și hotărâți a munci serios. E o bucurie pentru noi să vedem că corpul nostru tehnic dă pe fiecare zi noi dovezi de pricepere și dorință de a lucra în folosul țării.

Șantierul metalic am spus că vor costa 1.200.000 lei; din aceștia, acum că ele se fac în țară, numai maximum 500.000 se vor duce peste graniță, pentru fier, restul de 700—800.000 va rămîne în țară și va fi luat în mare parte de muncitorii noștri.

Trebuie să felicităm pe inginerii de la șantier pentru fericita idee pe care au avut-o.

În parte meritul revine și D-ului Saligny care a stăruit să se adopte propunerea inginerilor.

Rep.

Peste cîte-va zile se vor începe examenele pentru școala de sub-ofițeri de la Bistrița.

Spre acest scop a și sosit în Capitală D. maior I. Vasiliu, noul comandant al acestei școli.

Din Balș, județul Romanșii, ni se scrie că brutarii s'au pus acolo în grevă, cerînd ca să li se permită să vinză pîinea neagră cu 35, iar cea albă cu 45 de bani.

Primăria a luat dispozițiunea să se aducă pîine din Craiova cu prețul de 30 de bani.

Tudor David la inst. Șuța

Un redactor al nostru a fost așezat la institutul D-ului dr. Șuța, pentru a lua informații despre starea nenorocitului Tudor David.

Eminentul director al institutului, după ce a dus pe redactorul nostru în sala unde se află sărmana victimă a barbarilor militari, i-a comunicat că starea sa se ameliorează și că mai e nevoie de cel puțin 3 zile de observație pentru o se pronunța în mod definitiv dacă Tudor David trebuie internat la institutul Mărcuța, secția epileptilor, sau pus în libertate.

În tot cazul, D. dr. Șuța e de părere că Tudor David să fie internat într-un spital, pentru a fi vindecat de hernie, boală cauzată, după cum spune victima, de loviturile ce i-a dat în pinetele serg-major Stănescu.

Redactorul nostru a vizitat cu ocazia aceasta și institutul dr. Șuța asupra căreia va face o interesantă dare de seamă.

Un mare număr de medici de plasă au cerut D-ului dr. Felix ca să fie permuțati, din cauză că împlinesc foarte mari dificultăți din partea sub-prefecților cari se amestecă în atribuțiunile lor, tratîndu-i ca pe vătășiei.

D. dr. Felix a raportat D-ului Ferichide reclamațiunile medicilor, rugîndu-l să ia măsurile respective.

D. dr. Manolescu s'a întors în Capitală, reluîndu-și clientela.

Eri s'a deschis în toată țara noul an școlar pentru cursurile secundare.

Pînă la 9 Septembrie se vor face examenele de corigență.

Cazul soldatului Diamant Iosef

D. dr. Antoniu ne trimite următoarea scrisoare pe care imparțialitatea ne obligă a o publica:

Domnule Redactor,

Vă rog să bine-voiți a rectifica o știre greșită, pe care am găsit-o în „Adevărul” de Mercuri, 27 August, la rubrica „Informațiuni”.

De trei ani, de cînd sint medicul școlii de ofițeri, nu mi-a murit nici un soldat, fie în infirmerie, fie în spital, afară de unul singur, care, alunecînd de pe scară a căzut și și-a fracturat baza cranialului izbîndu-se de asfaltul sălii; acest soldat a murit după cîte-va ore în spitalul militar.

Nu este dar adevărat că un soldat „bolnav de peritonită tuberculoasă” a căzut jos la școală și dus la spital a murit.”

În menționata informațiune, de sigur că s'a făcut aluzie la cazul soldatului Diamant Iosef, denaturîndu-se însă faptele.

Acest soldat a venit la școala de ofițeri la 7 Noiembrie 1895, iar la 10 Noiembrie a fost prezentat de sub-semnatul la spitalul militar ca anemic; comisia medicală a opinat ca acest soldat să fie ținut în observație la trupă, pe temeiul că se vîd recușii debili, cari, gîsind o alimentație mai bună la cazarmă de cît acasă, se fortifică și devin buni soldați. Soldatul Diamant Iosef a fost ținut în observație, dîndu-i-se un serviciu foarte ușor la cancelaria escadronului elevilor.

În cursul lunii Ianuarie 1896, starea lui era foarte multumitoare, așa că n'a venit de cît o singură zi (la 4 Ianuarie) la vizita medicală.

La începutul lunii Februarie, observînd că anemia revine și că are o stare febrilă, l'am trimis în ziua de 5 Februarie la spitalul militar pentru a se stabili diagnosticul cu precizie.

După „18 zile”, adică la 23 Februarie „vine din spital” cu un concediul medical de șase luni, iar la 25 Februarie l'am și trimis acasă în concediul; mi-aduc foarte bine aminte că, în ziua plecării lui de la școală, l'am văzut, față fiind și fratele său, și vă rog să mă credeți că soldatul Diamant Iosef n'avea nici un simptom de peritonită tuberculoasă, ci un „început” de indurație la vîrfșul pulmonului drept, că starea lui generală nu era de loc îngrijitoare.

Acest soldat a murit în familia lui, în ziua de 12 August, adică după o căutare, acasă la el, de aproape 6 luni de zile.

Am dat toate aceste detalii și data precisă, pentru a nu lăsa cea mai mică umbră de bănuială în spiritul nimănui.

„Adevărul” fiind aceasta, inuțil că să mai insist că exclamațiunea ce mi se atribuie că aș fi spus-o familiei, la adresa D-ului dr. Papilian, nu aveam de ce să o fac.

Mulțumindu-vă, Domnule Redactor, pentru restabilirea adevărului, vă rog a primi salutările mele.

Dr. Antoniu

Str. gen. Florescu, 1.

Am publicat scrisoarea D-ului Antoniu în întregul ei. La apărarea pe care D-sa o face doctorului Papilian, noi însă răspundem următoarele:

În articolul vizat de D. Antoniu noi nu am citat nume.

Am semnalat numai faptul; D. dr. Antoniu însă ghicește „că am făcut aluzie la cazul” soldatului Diamant Iosef.

Faptul că D. dr. și-a adus aminte exact numele soldatului, dovedește că acest caz (vorba D-ului) este mult mai grav de cît îl prezintă D-sa prin scrisoarea de mai sus.

În loc de a se face apărătorul „doctorului Papilian”, D-sa ar fi făcut mult

mai prudent dacă primea sub tăcere cele publicate de noi; dar fiind că i-a plăcut D-ului dr. să ne dea nouă dezmințiri, îi vom „aminti” noi cele petre-oute cu acest băiat.

În anul 1895 soldatul Diamant Iosef s'a prezentat pentru a doua oară la recrutare în București, și D-nu dr. Papilian l'a găsit bun „pentru artilerie” și dacă a ajuns la trupa școlii de ofițeri aceasta nu se datorește D-ului dr. Papilian. Actele de recrutare stau de față spre a se convinge ori-cine despre aceasta.

În Noiembrie 1895 soldatul este încorporat și D. dr. Antoniu—spre onorarea D-sale—examinează pe tânărul Diamant și l' găsește absolut impropriu serviciului militar și l' propune pentru a-minare.

D. dr. Papilian ordonă ca soldatul să rămîie în corp. Inexact că vre-o „comisie” l'a examinat; cauza care a făcut pe D. Papilian să-l menție în serviciu „este că tot D-lui l'a recrutat!”

Îi venea greu D-ului Papilian să-și dea singur un brevet de incapacitate.

D. dr. Antoniu, însă, despre care am auzit că este un medic militar excelent, știind soarta ce așteaptă pe acest soldat, s'a pus la adăpost și într-un registru special ținut, de la infirmerie, D-sa a „scris și subscris că este pentru a-minare”; pe cînd în același registru Papilian a „scris și subscris” mai jos: „Bun pentru serviciu!” Așa este, D-le d-tor Antoniu?

Sperăm că asupra acestui punct nu vom avea dezmințiri. Soldatul venea zilnic la infirmerie și D. dr. Antoniu îi răspundea „că nu are ce să-i facă.” N'a fost nici odată furier, ci magazioner. Și dacă preții magaziei ar putea vorbi, ar povesti ei, cum sărmanul băiat se tăvălea pe scinduri și se vîieta într-una.

Silit de a-și face serviciul cu toată starea lui „anemică”, familia a petiționat ministrul de război, cerînd un concediul de 6 luni, spre a-l căuta în familie. În acea petiție se zicea, între altele, următoarele: „Aduș la trupa școlii de ofițeri, D. medic al școlii „se mulțumește a-i administra paliative” de cari dispune în infirmerie, însă fără „nici o eficacitate, așa că de fapt soldatul se află părăsit de ori-ce ajutor medical”.

Din ordinul corpului de armată, D. dr. Antoniu a „trebit” să-l ducă din noi la spitalul militar. Așa este, D-le dr. D'astă dată s'a împlinit un lucru și mai scandalos. D. dr. Dumitrescu Ștefan i-a înconștințat imediat un concediul de trei luni, și cu toate astea de fapt nu i s'a acordat nici un concediul!?

Cine a eprit concediul înconștințat de D. colonel Dumitrescu este un mister, pe care numai doctorul Papilian l'ar putea explica.

Reîntors lărașii la „serviciu”, soldatul devenise din ce în ce mai mult obiectul compătirilor camarazilor săi, căci nu mai avea putere să-și miște picioarele. După cîte-va zile soldatul a fost dus din noi la spital, unde a rămas internat numai cîte-va zile. Acolo, la spitalul militar, s'a stabilit diagnosticul că suferă de peritonită tuberculoasă. D-nii medici însă, în dorința lor de a avea la statistică un mort mai puțin, i-au dat un concediul de șase luni; ba, știm pozitiv că unii medici opinau pentru reforma chiar. Gonit din spital cu bilețul de concediul, soldatul a fost internat la spitalul Brîncovenesc, unde doctorul Bucliu a reușit să-i micsoreze durerea. Ori-cine poate verifica registrele spitalului Brîncovenesc și se va convinge că pe timpul concediului „militar” a fost cîntat într-un „spital civil”.

Exist din spital, după sfatul doctorului Bucliu a plecat la aer; însă totuși era prea tîrziu: băiatul s'a întors „și a murit”.

Dacă doctorul Antoniu dorește o anchetă pentru a-l probe cu date certe cele afirmate de noi, sintem la dispoziție.

Bandiții din Dobrogea

Autoritățile din Dobrogea au dat de urma bandiților bulgari cari jefuiesc satele românești din vecinătatea graniței bulgare.

Gazda acestor bandiți este un Turc anume Amet Feirel, bostangiu, iar șefii bandeii se numesc Ali Rustem, Aira Rustem, Sachioli Chiorțai și un vîcar de la Corabia.

Autoritățile românești n'au reușit să prindă de cîl pe Amet Feirel, gazda bandiților.

Toți cei-afli ai trecut granița, ascunzîndu-se în satele din Bulgaria.

Aseară s'a întrunit la ministerul cultelor, consiliul general al instrucțiunii publice, secțiunea primară.

S'a discutat reducerea actualelor programe ale școlilor primare de băci și fete.

În pagina a doua a numărului de față, cetitorii noștri vor găsi o nouă rubrică intitulată „Din străinătate”, care se va repeta zilnic în același loc. Această rubrică, împreună cu telegramele oficiale și particulare, cu rapoartele și cu articolele externe, va completa serviciul nostru de politică externă și va înlesni ca cetitorul „Adevărului” să-și poată face o exactă idee despre evenimentele politice ce zilnic se împlinesc în toate statele lumii civilizate.

Din isprăvile poliției

O Doamnă — care ne-a rugat să nu-i dăm numele, — ne istorisește următorul fapt ce i s'a împlintat:

D-na Z. D., reîntorcîndu-se de la băile din Constanța, s'a oprit pentru vre-o două zile în Capitală, așa că Simbăta seara ieșind pe stradă în dreptul magazinului general de Paris, de pe calea Victoriei, fu împlînată de un individ, într-un mod cît se poate de brusc. Individul, după ce o luă de mîna și o trîși spre poliție, pentru că D-na D. să nu mai opună o rezistență care ar fi atras atențiunea trecătorilor, îi zise că e agent polițienesc și că trebuie să-l urmeze pînă la poliție.

Ajunși în curtea prefecturii poliției, agentul începu să imbrîncească și să lovească pe D-na D.

D-na D. fu bîgată în arestul polițienesc la un loc cu diferite femei vagabonde, i se făcu perchiție, i se luă ceasul și banii pe cari îi avea asupra-și și fu deținută pînă a doua zi, cînd, supusă unui interogatoriu și după hîrtile ce a prezentat, se văzu... eroarea, ce s'a făcut!

Evident că imediat D-na D. fu eliberată, zicîndu-i-se că s'a înșelase căci...

„S'a făcut o eroare!”

Dacă D. Caton Lecca e străin de această afacere, îl punem noi în cunoștință de cauză, atrăgîndu-i în același timp atențiunea asupra unor brute cari compromit întreg personalul polițienesc.

Ruy.

Plecarea studenților la congresul din T.-iu va avea loc Joi, orele 11.45 noaptea.

Congresul se va deschide decî Vineri 5 Septembrie.

Intirzierea provine din neeliberarea la timp a biletelor de liber parcurs.

Congresul studenților

Deși comitetul congresului studențesc din anul acesta a anunțat că înscrierile de participare se fac pînă la 1 Septembrie inclusiv, totuși în seara de 31 August registrele au fost închise, iar cei cari s'au mai prezentat au fost refuzați.

Nu înțelegem de loc această măsură arbitrară din partea comitetului congresului studențesc, măsura care a indignat—și cu drept cuvînt—pe toți acei dintre studenții cari au avut naivitatea să ia ca bune cele statuate de comitet.

FOIȚA ZIAR. ADEVĂRUL

PAUL MAHALIN

FIICA RĂZBUNĂTOARE

Partea a doua

Rastacuier și întreținute

IV

Strada Navarin, No...

— Nu dați atenție, interveni comandantul. E o expresie englezească. În franzezește se pronunță *moucharder* a spiona.

D-nu Florestan n'avu aierul să fi înțeles. El reluă cu un ton copilăresc.

— Și apoi, ceea ce am zis eu pînă aci e numai pentru a pălă vrăgi... Toată lumea știe, de alt-fel, că aci se mîncă foarte plăcut... Și cît despre prețuri... sint de o dulceață așa de îngerească în cît trebuie să pierzi în urmă la baccara

ca că nu te simți dator stăpînei casei.

Aceste diferite replici se schimbau la primul etajiu al unei case din strada Navarin, într-un salon de un confortabil burghezism: pendulă, fotolii comode, sofale moi, scaune capitonate...

Prin ușa întredeschisă se zăreau într-o sală de mîncare vecină, tăcături dresate, după toată regula, pe o față de masă orbitor de albă. Alături ireproșabile. Numai, dacă ați fi ridicat această față de masă, ați fi descoperit de sub ea o masă lungă și îngustă: masă acoperită cu un covor verde și străpunsă de cîte o gură la fie care din extremitățile sale.

Guările desfrînirii!

Căci doamna Bourguignon nu ținea nici mai mult nici mai puțin de cît un desfrîu degizat în *table d'hôte*.

Era o femeie între două vîrste care purta cea din urmă rochie de mătase închisă și ultimul bonet de panglică.

Ex-dansatoare de Mabilie, sub pseudonimul de *Fille-de-l'Aire*, ea a făcut cît-va timp plăcerea amatorilor de acolo...

Ea nu lubea să i se reamintească trecutul.

Această matronă, în abundență nutrită și superioramente însetată,

avea în ultimitate obiceiurile marel Catherine.

Comandantul juca pe lîngă dînsa rolul lui Orloff sau al lui Potemkin.

Aceasta părea să fi trecut de patru-zece ani: drept ca un *t*, pîn-tecele bombat, umerii largi, părul stufoș și sur, o mustață deasă din care virfurile eșeau ca două ace, pălăria pusă pe ceață și redingota puțin învechită, butonată militărește, el avea pe virful nasului acel punct de foc care dădea de gol pe iubitorii lui Bachus și gura sa luase grimaza apăsată a fumătorului.

La regiment, unde de alt-fel el n'a desprins nici o dată alt-ceva de cît galoane de sub-ofițer, trebuia să fi fost de o mindrie cum rar se vede!

Odată cu aceasta, încep să anunțăm că studenții resping piez de la congrese au convocat pentru astăzi seară o întrunire în sala asociației generale a studenților, în care pe de o parte vor protesta contra procedurii ilegale a comitetului congresului, iar pe de alta vor hotărî ce trebuie să facă în situația în care se află.

Moartea baronului Urs

La 29 August a încetat la Sibiu din viață David Baron Urs de Margina. Numele baronului Urs este foarte cunoscut acelor care s'au interesat de soarta Românilor de peste munți. Ofter în armata activă, baronul Urs a participat la luptele de la Solferino și Lissa. Dar, o dragoste mare către neamul său, baronul n'a încetat să fie Român și pe cînd era militar. Același n'a plăcut celor de sus care îl și trecu la pensie.

Atunci baronul Urs se dădu cu totul culturii populare române. Pînă de grănicer, el a fost ales după pensionarea sa președinte al fondurilor grănicerești. În această calitate el a lucrat din toate puterile pentru școlile române grănicerești. Și într'adevăr a ajuns să facă din aceste școli niște instituțiuni model. Dar o colosală decepție era rezervată marelui bărbat. Încetul cu încetul școlile grănicerești au început să fie prefăcute în școli comunale, pînă cînd în anul trecut opera aceasta a fost completată: școlile grănicerești au fost expuse fără nici un scut virtuții de maghiarizare. De atunci baronul Urs a trăit cu totul retras și pentru ultima dată s'a manifestat politicește semind adresa frunțasilor uniți din Sibiu către conferința Românilor greco-catolici ce s'a ținut la Cluj.

David Baron Urs de Margina s'a născut la 1816 în Mărginici, comitatul Făgărașului, țara grănicerilor. La 1 Iulie intră ca simplu soldat în regimentul I de grăniceri. În luptele din 1848-49 îl întâlnim ca locotenent. Iar la lupta de la Solferino a participat ca maior, comandînd un batalion. La 17 Octombrie 1863 Urs este avansat la rangul de colonel în care calitate a și trecut la pensie în ziua de 6 Decembrie 1864. Pentru actele sale eroice de la Solferino el a fost numit cavalier al ordinului Mariei Tereze și printre altele baron.

Baronul Urs, care lasă o avere de o sută de mii lei, a dăruit toată această avere consistoriului greco-catolic român din Blaj, pentru ca dintr'însa să se dea stipendii fiilor de grăniceri, cari ar vro să studieze.

Dal.

Din Creta

(Serviciul telegrafic al Agenției Române)

Admiralii și corăbiiile turcești.

Canea, 1 Septembrie. — În urma incidentului de la 28 August amiralii au interzis bastimentelor turcești, cari au trupe pe bord de astafiona în v'ro radă oare-care a apelor cretane. — Cînd guvernul otoman va îmbarca convalescenții pe v'ro corabie, aceasta va trebui să nu aibă soldați pe bord, căci în caz contrariu îi se va interzice să staționeze unde-va.

Ediția de seară

Wilhelm II la Totis

(Serviciul telegrafic al Agenției Române)

Totis, 1 Septembrie. — Împărații Franz Joseph și Wilhelm au așteptat la manevrele de azi dimineață. Pretutindeni au fost aclamați în mod frenetic de o mulțime imensă. Seara s'au întors la Totis.

Din Creta

(Serviciul telegrafic al Agenției Române)

Puterile și ridicarea blocadei — Insurgenții și musulmanii.

Viena, 1 Septembrie. — Se anunță din Petersburg, „Correspondența Politică” că puterile n'au aderat la propunerea amiralilor de a ridica blocarea înaintea punerii în vigoare a autonomiei, această măsură putînd fi sursă unor deosebit de mari în Creta sau de altă loc la vre-un atac neașteptat din partea unor aventurieri greci în contra insulei. Puterile au decis continuarea blocafei pînă la aplicarea autonomiei.

Canea, 1 Septembrie. — Insurgenții au omorît lîngă Canea un pescar musulman al căruia cadavru s'a găsit pînă la seara de azi. Un alt pescar a putut să se refugieze pe bordul unei bărci italiene.

Regele Siamului la Paris

(Serviciul telegrafic al Agenției Române)

Paris, 1 Septembrie. — Regele Siamului a remis D-lui Felix Faure ordinul „Marele coroană” (Maha Chakri), cu cordon galben, care este rezervat numai suveranilor.

Paris, 1 Septembrie. — „Tempe” anunță că regele Siamului a declarat că după călătoria sa în Anglia se va întoarce la Paris și va petrece acolo cîte-va zile incognito.

Sampau și rudele sale

(Serv. telegrafic al „Agenției Române”)

Barcelona, 1 Septembrie. — Sampau a primit vizita tatălui și a celor 2 frați ai săi și i-a îmbrățișat pe cînd el a protestat în contra calificării de anarhist ce i s'a dat.

Vijeliile groaznice

(Serviciul telegrafic al Agenției Române)

Triest, 1 Septembrie. — Un ciclone violent a cauzat erii pagube considerabile la Servola.

Villafranco, 1 Septembrie. — În urma unei vijelii, manevrele corpurilor a' 3-lea și a' 4-lea, cari trebuiau să aibă loc miine în prezența regelui, s'au amînat.

Stiri telegrafice

(Serviciul telegrafic al Agenției Române)

Paris, 1 Septembrie. — Cu ocazia călătoriei sale în Rusia, D. Faure a semnat un decret coprinzînd 463 grațieri individuale.

Saint-Sebastien, 1 Septembrie. — D. Taylor, ministru al Statelor-Unite, a remis scrisorile sale de rechemare regiilor. D. Wodford a remis apoi scrisorile sale de creanță concepute în termeni amicali.

Colonla, 1 Septembrie. — După „Gazeta de Colonla”, se poate aștepta semnarea imediată a preliminarilor de pace.

Ultime informațiuni

Din crimele militarizmului

Povestirea părintelui. — La spitalul militar. — Omorîr din bătaie! — La comisarul regal. — Autopsia. — Un nou fîl! — La ministru.

Astăzi s'a prezentat la redacția noastră D. Dumitru Christescu din Fundătura Ghica Vodă, al cărui fîl a murit în spitalul militar din Capitală în urma bătăilor suferite de la sergentul major Nicolae Sărățeanu de la muzica regimentului VI Mihai Bravu.

Iată ce ne-a istorisit nenorocitul părinte:

— Acum șase săptămîni băiatul meu Constantin, d'abia în vîrstă de 20 de ani, sănătos și zdravăn, obține un concediu de cîte-va zile. Concediul lui expiră Simbătă, dar cum mai avea ceva treabă acasă se duce la cazarmă luni dimineață, crezînd că ziua de Duminică nu se socotește.

De abia ajuns la cazarmă și sergentul major N. Sărățeanu de la muzica reg. VI îl ia la palme și la pumni și îl trîntește în cameră.

Aci băiatul fu din nou bătut de către acest sergent major și nu i se dădea de cît pline cu apă.

După două zile de carceră, fiind scos să-și facă serviciul la muzică, băiatul era atît de slab că nu putu sufla și fu trimis la spital într-o odăiă cu totul separată.

În ziua de Miercuri băiatul era foarte rău și numai grație unui camarad de spital putu obține puțină limonadă. Acest camarad îmi anunță în același timp printr-o carte poștală că băiatul e grav bolnav.

Alergă ai mama lui la spital, dar era deja prea tîrziu, căci băiatul se afla în agonie. El strîns în brațe pe mama sa și îi spuse plîngînd:

— „Mamă, sergentul major Sărățeanu m'a omorît în bătaie”. Cîte-va minute mai tîrziu, băiatul își dădu sufletul.

Bănuind că băiatul a murit din cauza bătăilor, începui să mă informez pe la soldații de la muzică și doi dintr'însii îmi istorisiră că Constantin a fost maltrat de către sergentul major Sărățeanu.

M'am adresat atunci comisarului regal, maior Paleologu, cerîndu-i facerea unei anchete. Comisarul regal a început atunci să mă înjură și să strige că ce fac atîta caz de un soldat.

— „A murit și pace”, strigă D. maior, întorcîndu-mi spatele.

Cum înșeu am insistat ca să se facă o cercetare, D. maior Paleologu îmi spuse răsîrit să fac o petiție. A doua zi îi aduse petiția pe care D-sa nu o găsește bună, de oare-ce nu indică numele martorilor, dar la urmă îmi spuse că o să vadă ce e de făcut.

Îi indicai atunci numele celor 2 soldați cari m'au istorisit că băiatul a fost bătut și D. maior îi chemă la dînsul și de foia cu sergentul major-bătaș, dar în același timp seful lor, îi face să retracteze tot ce au declarat la început.

Venind a doua-zi ca să aflu rezultatul anchetei și autopsiei, mi s'a refuzat ori-ce răspuns, permîndu-mi-se numai să ridic și să înmormintez cadavru lui meu.

Cercetînd la spital unde s'a făcut autopsia, autopsierul, care este un fost bărbier cunoscut cu mine, m'a spus că la un plămîn al băiatului s'au găsit buciuri de singe închiegiate, de asemenea și la fîc, ceea-ce dovedește că soldatul a fost maltrat și că din această cauză plămînul a fost atins, producînd moartea.

Constantin Christescu a fost unicul fîl la părinții săi. El a fost un băiat sănătos, înalt și zdravăn. Nici odată n'a suferit de vre-o boală grea.

Nenorocitul părinte a cerut o audiență ministrului de război, căruia se va prezenta Simbătă viitoare, pentru a-i expune toate cele arătate mai sus și pentru a cere pedepsirea celor vinovați.

Mir.

D. Ivanovici, inspectorul muzicilor militare, a fost trimis de ministerul de război la Viena ca să studieze organizarea muzicilor militare de acolo, pe care o va lua de model pentru reorganizarea muzicilor militare române.

Firma Iacob Kraus din Viena a făcut demersuri prin legația austro-ungară din Capitală ca să intervie pe lîngă ministrul de afaceri străine și pe lîngă ministrul de Interne.

ca fabricatul „Ultramarin” în pulbere să nu mai fie supus la taxa de acciz și aceasta pe baza convențiunii cu Germania.

Sinuciderea lui Andriopol

Din Viena ni se telegrafiază: Viena, 1 Septembrie. — Constantin Andriopol, din București, s'a sinucis într'un hotel, unde ședea din luna Iulie.

Constantin Andriopol era în etate de 30 ani.

La vîrstă de 21 ani a intrat în posesiunea unei averi de 3 milioane. Nu și-a sfîrșit studiile și era foarte riscipitor, aceasta din cauză că era crîsp de ideea fixă că nu va trăi de cît vre-o cîți-va ani, de oare-ce suferea de „astmă” (greutate de respirație).

În timpuri din urmă, perzîndu-și averea, aproape nu mai avea cu ce trăi. Era foarte cunoscut în Iași și București.

Este un scandal enorm ce se petrece la căile noastre ferate. Pe lîngă tă tarifele de transport ale bagajelor sînt foarte urcate, apoi nimeni nu este sigur de coletele ce încredințează magaziiilor de transport. Timp și bani pierd pasagerii pînă să-și poată găsi bagajele, cari de multe ori sosesec deteriorate sau cu lipsuri.

Menționăm cazul recent: Donă colete bagaje purtînd No. 37 sînt expediate cu mare viteză de la Viena la București. Sînt 6 zile de atunci și nimeni la magazia de bagaje din București nu știe unde sînt coletele. Șeful stației Predeal, întrebat telegrafic de pasager, tace și, deși răspunsul i-a fost plătit, nu a bine-voit a răspunde de cît după 24 ore, în urma intervenției colegilor săi de la București.

Anarchia ce domnește în serviciul căilor ferate dovedește, odată mai mult, organizația absolut detestabilă de care suferă serviciul căilor ferate române căreia nu se va pune capăt de cît cu o campanie energetică împotriva acelor cari tolerează această bătaie de joc și acest abuz de banul publicului.

Regele la Constantinopol

În cercurile guvernamentale se dă ca sigură știrea că regele Carol se va duce la Constantinopol la 15 Septembrie.

Se spune chiar că de pe acum se fac pregătiri pentru ca să se dea acestei vizite a regelui la Constantinopol un fast extraordinar.

Regele Carol va pleca cu o suită foarte numeroasă.

În același timp direcția c. f. va organiza pentru acea ocazie curse la Constantinopol cu prețuri foarte reduse, așa ca să poată merge să asiste la primirea regelui cît mai mulți Romîni.

În sferele guvernamentale se spune că regele dă o foarte mare importanță acestei vizite. El îi atribuie o importanță istorică și de aceea ține să fie făcută cu cît mai multă pompă.

Rep.

Celebrul Nicoreanu

Cum se administra „speciifoul”. — Medici militari și medici civili.

Interviewul făcut de „Drapelul” lui Nicoreanu, e din cale afară ridicul. D-rul Nicoreanu are îndrăzneala să spună că nu a dat nici odată „speciifoul” și pentru întărirea celor spuse zice că nu se află notat în condicile spitalului.

Dar e din cale afară copilăresc ca persoanele străine de spitale și de moduri cum se face serviciul în spitale să creadă că este vre-un pic de adevăr în cele afirmate de d-r Nicoreanu.

Lasă că nici odată, aproape, pe tabletele bolnavilor nu se notează medicațiunea dată, dar chiar cînd se face și aceasta mai ales în spitalul militar — se notează așa după banul plac al internilor serviciului.

Dar administrația „speciifoului” nu se face de către Nicoreanu ca medicație, ci ca o pedepsă, ca o ceartă. D-r Nicoreanu, cînd nu era mulțumit de un sanitar, îi administra speciifoul. Un exemplar: Cereau un obiect de pansament, o țesă, vată, sau vre-o țavîță. Dacă sanitarul nu se grăbea să o dea, atunci îl suzeau:

— „E, sanitarule, sanitarule, ia și tu o porție!”. Haideia, ia mai tute!”. — și nenorocitul sanitar, își țarna singur un pahar cu „speciifoul” și-l bea, „căci vizita în pavilionul unde era Nicoreanu secundar se făcea cu sticlă de „speciifoul” într-o mină și cu paharul în altă”.

Un alt exemplu de administrare a speciifoului este următorul:

Într-o zi — mai anii trecuți — pe cînd dr. Nicoreanu țera la vizită în salon, adesea zgomot în sală. Ce era? Sergentul major de la soldații cari fac satinela la ușa fie-cărui pavilion certa pe unul din plantoane.

— „Hei vagnistore, vagnistore, strigă Nicoreanu, la vino încoace! Dăi, o porție vagnistorului, dăi o porție!”. Așa, vagnistore, bea și să nu mai faci gură”!

Iată cum se administrează „speciifoul”. Iată de ce nu e trecut în condice și iată oamenii, doctorii militari cari zic că profesorii de facultate dau certificate pe 5 lei.

Dar D. dr. Papilian, care ia spărrarea lui Nicoreanu și face o asemenea profesie de credință despre „profesorii uni-

versitari, a judecat poate după sine, luma corporația a parte a doctorilor militari, căci știut este că doctorii militari trăsesă și cantă să fie cît se poate mai retrăși de doctorii civili. Ei nu pot judeca lumea medicală de cît după doctorii lor militari. Și cînd D. dr. colonel Papilian a zis aceasta a vrut să atace, să lovească în profesorii civili universitari și s'a inspirat de la d-rul militari și a uitat că sînt și „profesori universitari militari”.

E trist pentru lumea noastră medicală.

Un student în medicină civilă

D. Petre Carp a plecat ieri împreună cu familia D-sale la Abazia, unde va rămîne pînă la finele lunii, cînd se va întoarce și stabili în Capitală.

D. Carp a fost condus la gară de mai mulți prieteni politici.

La ministrul de finanțe se încează la alcătuirea bugetului anului viitor. Se observă o mare tendință de a se face economii.

Această tendință a fost recomandată și la alcătuirea bugetelor celorlalte ministere.

D. Lascar Catargiu se întoarce mîine în Capitală, unde se va stabili definitiv.

Imediat după sosirea D-sa va convoca comitetul clubului conservator în vederea apropiatelor campanii politice.

Se vorbește că D. deputat Vlaicu va fi numit prefect la Bacău, în locul D-lui Jean Lecca, demisionat.

A se citi în pagina VI-a foia „Copiii părăsiți”.

Aseară cu trenul de 10 D. D. Sturdza a sosit în Capitală, venind de la Sinaia.

Azi la orele 3 p. m. toți miniștrii se vor întruni în consiliu la ministerul de Interne.

Cum se eliberează soldații!

Pe calea Rahovei, în fața palatului de justiție, lumea a putut observa erii o sumă de soldați liberiți, îmbrăcați numai în izmene și cămăși rupte, desculți și cu capul gol.

Întrebați de ce se află în ast-fel de hal, bieții soldați au răspuns că după trei ani de serviciu, fiind liberiți din armată, n'au mai găsit la cazarmă îmbrăcămintea lor civilă, și de frica sergenților majori, n'au mai reclamat căpitanului, ci au plecat așa cu capul și picioarele goale, fericiți că s'au scăpat în fine de regimentul cazon.

E un curat scandal ca, după ce ai servit trei ani patriei, să te întorci acasă debrăcat, desculț și fără căciula în cap.

Direcția căilor ferate a hotărît strămutarea atelierelor din Pașcani la Iași, unde se știe că s'au construit mari ateliere, pe cîmpia de la Frumosa.

Ministrul de Interne a aprobat hotărîrea direcției căilor ferate.

Din Rheineck (lacul Constanța) se telegrafiază că perechiă regală romînă a sosit ieri la castelul Weinburg.

Din cauza îmbulzei de materie, foia „Destăinuirile unui polișt” n'are loc în numărul de azi.

Romîna asasinată la Sofia

Agencia romînă ne comunică: Sofia, 2 Septembrie. — După informațiuni din sursele autorizate știrea dată de mai multe ziare din Budapesta și București, privitoare la preținsul asasinat al cîntăreții romîne Olga, este cu desăvîrsire lipsită de temei.

Comunicatul acesta miroase cale de o postă a oficină bulgărească.

Cerem ca ministrul de externe al Romîniei să bine-volască a vorbi în această chestinute.

Biblioteca statului care este acum instalată în fostul palat al Curții de apel, în dosul Cîmegieiului, s'a deschis și va funcționa în fie-care zi de la orele 9 dimineață pînă la 6 ore seara, neîntrerupt.

Se știe că pînă acum biblioteca statului nu era deschisă de cît numai cîte-va ore pe zi.

Ofțeri superiori la pensie

Prin cercurile militare superioare se dă ca sigură știrea că printre ofțeri superiori cari vor fi scoși la pensie pe ziua de 1 Octombrie se află și D-nii generali Arion, comandantul corp. II, și Pilat, comandantul corp. III de armată.

Aceasta cu deosebire pentru a se creia loc la comandamentul unui corp de armată D-lui general Băicoianu, inspectorul cavaleriei, în locul căruia va fi numit prințul Ferdinand prin înaintarea sa la gradul de general.

La ministrul de război s'a hotărît crearea mai multor burse pentru fii de militari, cari, lipsiți de mijloace, vor să urmeze studiile liceale.

Fie-care burză va fi de 600 de lei anual și se va obține prin concurs.

D. Tine, vechiul gazetariș și fîgîreș, a fost numit intendent la spitalul Mărcuța, în locul D-lui Popescu, trecut în altă funcție.

Regia monopolului tunurilor a pus în vizmare o nouă speță de țigări numite: „Regalita”.

Aceste țigări costă 20 bani bucata.

În zilele de la 5 la 8 Septembrie vor fi la Constanța două expoziții: una de

animale și alta de agricultură. Tot o dată vor începe și alergările de cai.

Cea mai sigură cale pentru realizarea intereselor celor ce au nevoie de publicitate și n'au înlesnirea de a face cheltuieli mari, este numai „Miza publicitate”.

Cu 0.50 bani se poate publica un anunț de 4 linii cu un total de 100 litere.

Pentru numărul de Joi, anunțurile se primesc chiar de pe acum și cel mai tîrziu pînă azi la ora 6 p. m.

La 5 Septembrie va avea loc la secția II-a a Curții de apel din Galați procesul D-lui G. Robescu.

Mai mulți avocați din Capitală, între cari și G. Panu, vor pleca la Galați pentru a pleda în acest proces.

Brigada de artilerie din București, de sub comanda generalului Macaovici, a plecat la Fierbinți, unde va rămîne 20 de zile.

Concentrarea milițiilor se execută în cea mai perfectă ordine.

Exercițiile cu arma Manlicher au început.

REPORTAGIU

Din Capitală

Florea Săfinou, vizitînd la societatea tramvaiului Noii, a dat azi dimineață peste un camion, condus de Nicolae Alexandru, din care cauza acesta a sput dat gheruri la prăvălia D-lui Ilie Dumitrescu din strada Carol. Imediat după aceasta același camion a călcat un băiat de 15 ani, anume Ilie Constantinescu, care a fost transportat la spitalul Colțea.

Am atras în nenumărate rânduri atențiunea autorităților în drept asupra accidentelor provenite din cauza neregulilor care există în circulația noului tramvai și cu regret constatăm că nimeni încă n'a luat măsurile cuvenite. Pînă cînd va urma această nepăsare?

Azi dimineață, la orele 6 și jum., în dreptul magaziei de mîcă viteză, mașina d. „Razboul”, manevrînd pe linia 5-a veche, a prins între tamponalele vagoanelor pe soldatul Niculescu Vasile, din regimentul 6 infanterie. El a fost transportat la spitalul militar la t're stare din cele mai grave.

D. Paraschiv Georgescu, comerciant din strada Romană 123, a reclamat poliției de siguranță a Capitalei că a fost furat de o sumă de bani de către un băiat din prăvălie, anume Vasile Crăciunescu.

Păcîndu-se perohizit în cufărul băiatului, s'a găsit suma de 8200 lei, bani furati de la patronul său.

El a fost înaintat parchetului.

Tirgul cerealelor

Din țară

Brăila, 31 August — 1 Septembrie.

Grîu: 50.000 hectolitri; 53—54 libr.

10.75—11 preț.

Porumb: 48.000 hect.; 59—63% libr.

8.10—6.90 preț.

Orz: 24.000 hectolitri; libră 42—45;

7.60—4.80 preț.

Soară: 10.500 hectolitri; libră: 48—52;

9.25—10.40 preț.

Fasole: 6 vagoane; 14.40—14.50 preț.

Mei: 5 vagoane; 500/hect.; libră: 55;

7.50—7.95 preț.

Orz: 27 vagoane; libră: 28; 9.90 preț.

Bursa „Brăila”.

Din străinătate

